

OBRRTNIK

Glasiilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastik: Poverjeništvu za izdajo lista „Obrtnik“
 Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15 (Lovro Pičman).
 Naročnina znaša: za celo leto 30.— Din
 za pol leta 15.— „
 posamezna številka 1'50 „

*V slogi in edinstvu
 vsega Jugoslovanskega obrtništva
 je uspeh!*

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto III.

Ljubljana, dne 1. februarja 1934.

Štev. 3

Karteli

Mnogo se govori sedaj o kartelih. Marsikdo pa ne ve in ne pozna te vrste koncentracije kapitala. Ker je vprašanje zelo važno, mu moramo tudi obrtniki posvetiti vso pažnjo. V poslednjem času se poljedelci in predstavniki združništva razburjajo radi krepkejšega nastopa trgovskih in obrtniških organizacij, v katerem vidijo nekako karteliranje trgovine kakor obrta. Vsi občutimo trdo roko industrijskih kartelov. Borimo se proti njim, tako obrtniki, kakor mali trgovci. Naša akcija, da vstavimo enotne in močne obrtniške organizacije še zdaleka ni sorodna strnitvi kapitala, ki jo imenujemo karteliziranje.

Pri nas kartelski pokret ni opazovan s prave strani in to največ radi tega, ker preje v dobrih časih nismo občutili direktnih učinkov kartelov, ker smo smatrali našo domačo industrijo, kot malega slabotnega otroka, ki ga je treba negovati in podpirati. Naša industrija je bila zavarovana z zaščitnimi carinami, podpirali smo jo in njen razvitek je šel v pravi nacionalni smeri.

In prišel je čas, ko se je industrija z vseh strani podpirana, postavila na lastne noge. Začela se je samostojno boriti in kot temelj za svoj razvoj je izbrala kartelska združenja. V kratkem času je bilo ustanovljenih mnogo kartelov, na proteste prizadetih pa je industrija odgovarjala: To je naša obramba, tudi mi imamo pravico do življenja. Res, upravičeno je, da naša industrija, na čije napredek smo vsi ponosni, mora živeti. Toda ta obrambna sredstva ne smejo ogrožati življenskih pogojev ostalih gospodarskih panog in širokega sloja konzumentov.

Vprašati se moramo, ali je kartel res tako nevarna stvar?

Po vrstah se dele karteli v kartele za reguliranje cen, ki določajo ceno blaga, ki se prodaja ali kupuje. S tem se diktira cena gospodarsko šibkejšemu. Dalje so karteli za razdelitev tržišč, ki vsakemu članu odrede stalen delokrog, v katerem ne sme prodajati nikdo drugi, obstoje še karteli za reguliranje produkcije, ki članom odrede količino blaga, ki ga sme proizvajati, karte-tele za izenačenje dobička.

Član kartela, ki trpi izgubo na dobičku radi nekartelizirane konkurence, dobi povrnjeno škodo iz skupnega fonda, na ta način je uničenje slehernega konkurenta neizogibno itd.

Karteli imajo teoretično brez dvoma tudi mnogo prednosti, ki pa se v praksi zgubijo pod pritiskom glavne parole: preprečenje vsake konkurence in gospodarstvo nad tržišči.

Reči smemo, da pomeni kartel za industrijo to, kar pomeni ceh za srednjeveško obrt. Razlika je v toliko, da so bili cehi vedno pod nadzorstvom javnosti, dočim so karteli vsaj pri nas, zadeva, ki je izvzeta vsake kontrole, ker se v mnogih slučajih dela vse tajno. Brez vsakega govorjenja se dvigne cena, n. pr. cementu, tkaninam

Opozorilo!

Kdor pomotoma ni prejel vabila za ples DJO v Ljubljani, naj smatra to opozorilo kot vabilo in se plesa udeleži.

itd., in trgovec odgovarja na vprašanja presenečenega obrtnika: „Kartel je dvignil ceno!“ To je vse, kar o kartelih pride v javnost. Na Čehoslovaškem je vlada lanskoleto na zahtevo javnosti izdala zakon o kartelih. Pred tem zakonom je bilo na Češkem znanih okrog 100 kartelov. En teden po objavi zakona je njih število poskočilo na 400. Iz tega se jasno vidi povezanost industrije, ki preprečuje vsako konkurenco in zasigura dobiček.

Nauk o narodnem gospodarstvu pravi dobesedno: „Kadar se vsi producenti neke stroke v državi, združijo v kartel (Savez) morejo določati cene in ravnati količino produkcije po svojih interesih, na ta način ustvarijo sebi monopolni položaj. Vsak tak kartel vpliva potem tudi na druge gospodarske panoge, ker je vsak kartel obenem kupec in prodajalec, kot kupec pritiska nazdol cene blagu, ki ga kupuje, kot prodajalec pa dviga ceno blagu, ki ga prodaja.“

Poznano je, da je ravno industrija tista, ki vedno propagira svobodno konkurenco. Razvidno pa je, da demokratični industrijski krogi puščajo v nemar glavno demokratično načelo o svobodni tekmi za dobiček. Ljudje, ki dobivajo v roke kartel, gospodarsko ubijejo vsakega, ki se skuša postaviti po robu, izbirati mora med uničenjem in pristopu k kartelu. Demokratično načelo o svobodni tekmi je v resnici pravi regulator cen in ljudskega blagostanja.

Iz navedenega moremo sklepati na glavne negativne strani kartelske oligarhije za kupce:

1. Vsaka svobodna tekma za dobičkom je izključena, torej diktat cen.
2. Radi popolne svojevolnosti v proizvodnji pade kvaliteta izdelkov.
3. Cena surovinam, ki jih kartel kupuje, padejo rapidno.
4. Vsaka izvenkartelska privatna iniciativa se uniči takoj s silo ali s podkupovanjem.

Navadnim zemljanom je delo kartelov prikrito. Tako na primer ne ve jugoslovanski obrtnik, da je srednjeevropski železni kartel dne tega in tega določil, da se cene paličnemu železu zvišajo od Din 1.10 na Din 1.20 za kg. Občuti samo, da je moral teden dni po tej seji plačati železo po Din 4.80, namesto pod Din 4.20 za kg. Vsi od veletrgovcev do industrijskih magnatov vpijejo o slabih časih in izgubah, toda kdo spravlja te ogromne dobičke? Morda je komu znano, da se naš splitski portland cement prodaja ceneje v Egiptu in Tunisu, nego pri nas. Diferenca: 1 tona cementa stane pri nas 620 Din, v Aleksandriji pa stane eden in isti cement samo 180 do 200 Din. Pa še primer o obdavčenju:

Neka „domača“ industrijska družba (lastniki so seveda tujci) z imetjem 550 milijonov Din in prometom precej preko pol milijarde Din, je plačala l. 1932. 4.4 milijone vseh davkov in taks; obrtnik s 50.00 Din prometa pa plača 3000 Din davka. Razmerje obdavčenja je 8:1. In če bi predlagali, naj se to razmerje saj nekoliko ublaži, bi industrija in kartelski dnevniki zagnali vik in krik, da je v nevarnosti nacionalno gospodarstvo.

Iz takih obupanih in vnebovpijočih kričev nam more pomagati samo država.

Z energično gesto naj postavi država pod nadzorstvo vse karte. Nadzoruje naj se dobiček, nakupovanje, proizvodnja in prodaja.

V nevarnosti je nacija in država!

Da bi vsi obrtniki poznali vzroke razmer, ki so prišle nad nas, ne bi dolžili za to preveliko obdavčenje, ampak bi stopili skupaj in zahtevali od države, da se izda primeren zakon o kartelih.

In če bi bili še bolj uvidevni, bi prosili državno oblast, naj jim pomaga ustvariti s svojo avtoriteto tako potrebno **obrnliško združno organizacijo**. Morda je to edina pot, da se ubrani obrtništvo silovite konkurence in uničenja od strani industrije.

O tem pa drugič!

Jan Jože.

Ščetarstvo

Zgodovina te obrti sega daleč za celo stoletje nazaj. Prav tako, kakor vse druge obrti se je ta začela iz malih početkov razvijati do današnjega razvoja. Prve podatke o tej obrti beležimo pri nas iz časa francoskih vojakov v naših krajih, ki so imeli že takrat napotrebnejše ščetke s seboj, katere niso bile lepe samo za oko ter praktične, temveč tudi tako priročne, da so si jih ljudje kmalu osvojili. Najpreje se je izdelovalo ščetke, kot domačo, prsto hišno obrt, pozneje v teku razvoja pa je postalo ščetarstvo tudi zakonita obrt.

Ta obrt je skoroda neopažena med tolikimi obrtnimi strokami, čeprav je najbolj potrebna in bi zaslužila po namenih, katerim služi prvo mesto med vsemi, kajti to je obrt, ki je prav toliko za higieno, kakor zdravniška nega za zdravje.

Ščetarji izdelujejo raznovrstne predmete. Najbolj potrebne ščetke so takozv. ribarice s katerimi se čisti vsa lesena tla, rabi se jih za snaženje živine itd. Koliko pajčevin bi viselo po kotih, če ne bi ščetarji izdelovali posebnih, zato napravljenih omel in kako bi izgledala v današnji moderni dobi parketna tla, ki jih vidimo že v vsaki hiši in vili, celo že po deželi, kako

težavno bi naše gospodinje čistile prah iz vseh omar in polic ako ne bi ščetarji izdelovali zato potrebnih omel, bodisi iz žime ali volne.

Tudi ognja v peči bi ne mogla gospodinja zakuriti ako bi zato ne imela primerne omela, saj vidimo, če ne obišče dimnikar točno vsak mesec stranke, kakšno je tarnanje, ki gre v prvi vrsti na račun dimnikarja.

Tudi zobje bi ne bili tako čisti, ko ne bi ščetar v vseh mogočih barvah in oblikah izdeloval praktičnih ščetk za čiščenje zob. Enako bi ljudje zaužili mnogo bolezenskih bacilov, če ne bi univali steklenic ter pomivali posode z raznovrstnimi ščetarskimi, celo specielnimi izdelki.

Malokatera tovarna izhaja brez valjčnih ščetk in različnih omel za čiščenje strojev in kako lepo negovane in očiščene lase nosijo naše ženske, kakor tudi moški in to le zato, ker je ščetar izdelal tako praktične ščetke, ki odstranijo tudi nepotrebne luskinje iz glave. Prav tako ne bi mogli hoditi s tako lepo očiščenimi svetlimi čevlji, da se prilegajo obleki, akoravno ni lepa, če bi ne bilo ščetk za čiščenje čevljev.

Poglejmo si vse lepe slikarije, ki jih ne bi bilo mogoče napraviti brez čopiča. Lahko trdim, da je vse kar vidimo lepega za oko napravil čopič ali ščetka. Gospodinje ne bi imele tako lepo poslikanih kuhinj in pleskanih omaric ter druge oprave če ne bi bilo čopičev.

Poglejmo si še k brivcu. Kako si moremo misliti miljenje brez čopiča. Saj to ne more biti, z roko že celo ne. To ne bi bilo higijenično, pa tudi občutek ne bi bil gostu prav po volji. Skratka ne bi bili danes na tako visoki stopnji kulture in higijene, če nam ne bi usoda naklonila ščetarskih obrtnikov.

Moj namen ni hvaliti kogarkoli izmed obrtnikov, ker je znano, da so slovenski obrtniki zelo marljivi v svojih poklicih. Vendar pa moramo naglasiti, da je treba mnogo truda in spretnosti ščetarskih obrtnikov pri izdelavi vseh predmetov, ki spadajo v njihovo stroko, da odgovarjajo za vsako obrt in da služijo namenu čim bolj praktično, kateremu so namenjeni.

Vendar pa, ko se pri nas tako malo čuje o „krtačarjih“, je gotovo na mestu, da

o tem povemo, da je to tudi naša slovenska obrt in da le-ti izdelujejo mnogo o čemer javnost sodi, da so inozemski izdelki. Zato zaslužijo naši ščetarji in izdelovalci vsakršnih čopičev in omel vse priznanje svojemu delu o katerem se tako malo sliši. Končno ni to prav nič čudno. Ščetarskih obrtnikov v naši banovini tudi ni mnogo ter so doslej povsem zadovoljevali svoje odjemalce. V zadnjem času pa jih je prav tako pritiskala kriza, kakor vse druge. Tega pa pri tej obrti v tolikšni meri ne bi bilo, če bi naši trgovci v večji meri posvečali pažnjo naročanju domačih izdelkov in prodajali iste nadalje svojim odjemalcem za domačo porabo.

Če bi si ogledali odjemalci ščetarskih potrebščin delavnice naših ščetarskih mojstrov, bi se uverili, da more domač obrtnik zadovoljiti povsem, tako po kakovosti in kvantiteti.

PLES DOJ v Kazini 3. II. 1934

Ista bol v novem letu

Da ne bomo asocijalni, zato tudi mi pozdravljamo Vajeniški dom v Ljubljani, ki je bil slavnostno otvorjen lansko leto. Vendar se mi zdi ta velesocialna transakcija malo preuranjena. Pa ne radi nje same temveč radi tega, ker se ni poskrbelo za tiste nesrečneže, ki bodo deležni ugodnosti in gostoljubja Vajeniškega doma, da bodo tudi po prestani učni dobi preskrbljeni z zaposlitvijo in zaslužkom, kateri jim bo omogočal primerno človeško življenje tudi v bodočnosti. Stojim na stališču, da ni tako velikega pomanjkanja naraščaja, da bi se mu moralo nuditi posebnih ugodnosti, da ne izumre obrtniški stan. Pač pa je pomanjkljivo zaščen že obstoječi obrtnik pred propadom. Kar pa ni nič manj asocijalno, kakor grajanje o preuranjenem Vajeniškem domu. Vsekakor bi bilo treba preskrbeti najprej one obrtnike, ki imajo svojo produktivno dobo že za seboj in gotovo tudi toliko zaslug, da se jih zaščiti pred najhujšim. Nič se ne čudite, če tukaj smelo trdim, da je od tistih beračev, ki si ob petkih kljuko iz rok v roke podajajo med njimi velik odstotek bivših obrtnikov. To velja seveda samo za mesto. Na deželi bo ta odstotek precej manjši, to pa radi tega, ker je tam manj obrtnikov. Zato pa imajo na deželi večino bivši hlapeci, kar je razumljivo. Vsi ti ljudje so si nekoč, ko so bili še krepki svoj kruh sami zaslužili. In takrat so ljudje lagali, ko so trdili, da je obrtniški kruh zlati kruh. Prav tako tudi danes ljudje pretiravajo, ko to trdijo. Nasprotno pa je resnica to, da velik odstotek obrtništva pade

vsled svoje starosti in onemoglosti občinam v breme.

Torej bi brez dvoma moral biti zgrajen najprej dom za obrtnike, revne in onemogle starčje, drugi pa potem za vajence. Ta takšne in slične kritike v bodoče izostanejo se bo treba že vnaprej boriti proti lastni nezavednosti. Kajti najzavednejši obrtniki bodo gotovo vedeli kaj jim je nujno potrebno, oziroma česa najbolj pogrešajo.

Priporočljivo je, da se obrtniki sami bolj zanimajo, kaj in koliko ter kako odloča njih vodstvo. Dosedaj je bilo običajno tako, da se obrtnik sam ni dosti brigal ali pripomogel s svojim nasvetom pojasniti vodstvu fakične težave in potrebe. Šele potem, ko je zvedel za kakšne dobrine, je ugovarjal in izražal svoje nezadovoljstvo. Po navadi se spremeniti itak ni dalo več. Da celo očitano se je potem gotovim gospodom, da so diktatorji. Kdo si jih je pa izbral za vodje? Saj se sami ne morejo imenovati v vodstvo. Mnenja sem, da je obrtnik le premalo pogumen. Prav tisti obrtnik, ki je na zborovanjih, anketah ali sličnih primerih na izvajanja poslanih govornikov pritrjeval, navidez odobral, še bolje rečeno pokimal je kmalu potem že izražal svoje nezadovoljstvo nad govornikom. Med govorom si pa tega najbrže ni upal, zakaj tako?

Zato tovariši, obrtniki, ne kritizirajte preveč, temveč sodelujte bolj vidno! Organizirajte se v stanovskih društvih! Zavedajte se, da je boljši in koristnejši za obrtniški pokret oni obrtnik, ki je v nasprotnem društvu včlanjen, seveda če udi sodeluje, ne pa samo, da je nevidni član, kakor pa da ne bi bil organiziran in se samo lovi ali pa tava okrog obrtniškega pokreta. Ne zanašajmo se na vodstva, kakor je bilo to doslej, tudi vodstva rabijo članstvo, ki jim daje impulza za delo. Ni še tega dolgo, ko je naše nasprotno društvo slavilo štiridesetletni jubilej svojega obstanka. Kljub temu pa ni od ustanovitve pa do jubileja obrtništvo vidno napredovalo. S tehnične strani se je precej izpopolnilo, te zasluge si pa ne sme v celoti lastiti nobena obrtniška organizacija, temveč so to po večini inozemski izumi s katerimi se tudi naši obrtniki okoriščajo. Ti izumi in njim v zvezi ta napredek bi pa žalibog tudi brez teh obrtnih organizacij oziroma institucij. Dokaz temu je to, da je večina obrtnikov podpopovprečno izobraženih. Kdove kakšnega ugleda obrtništvo nima, tudi respektira se ga ne, da celo korporacije ne. Z eno besedo, bolje, da se ne hvalimo z uspehi, ki jih skorajda ni. Niti novi obrtni zakon si nismo znali urediti z našim sodelovanjem tako, da bi ustrezal obrtništvu v večji meri, kakor ustreza. Lahko bi bile izostale sporne točke.

Razen poštenja in marljivosti odlikuje našega obrtnika razmeroma velika strokovna izobrazba. Temu pa je pripomogla največ ambicija poedincev, ki so se v širnem svetu izpopolnili, na svoje stroške in potem prenesli svoje znanje na domači naraščaj.

Tudi to vemo, da so večji in bogatejši obrtniki nagnjeni bolj na stran industrijev, kakor pa na stran malega obrtnika. Saj jim to ni niti zameriti, so bolj premožni, imajo večje delavnice, v njih zaposleno večje število delavcev, oziroma pomočnikov, potem ni nič čudnega, če se mislijo danes ali jutri uvrstiti med industrije.

Zgodovina beograjskega obrtništva

Konec.

Pred koncem preteklega stoletja sta tedanja ugledna obrtnika, pokojni Mita Naumović, kotlar in Nikola Stojsiljević, urar, zapustila obrtništvu vsak svoj delež po 500 Din. S tem darilom so bili udarjeni tudi zemelji fondu zanatskega doma. Primeru te dvojice so pa sledili tudi mnogi drugi obrtniki in dali tako nekdo manj, drugi več, in so bila že na koncu leta 1911. potrjena pravila fonda doma, kateri je bil tudi na ta način že formalno osnovan.

Že tega leta je bila zrela ideja, da se pristopi k graditvi obrtniškega doma. Dne 4. januarja 1912 so Obrtniška zbornica, Beograjski zanatski esnaf, (prisilna družba) in Obrtniški pokojninski fond, skupno pristopili ter kupili posestvo na oglu Makedonske, Hilendarske in Bitolske ulice. Dve leti potem, dne 22. junija 1914 so bili pa že udarjeni temelji domu. Toda kratko nato je nastopila svetovna vojna, ki je preprečila zgraditev.

Vendar pa evropska vojna (1914—1918) ni samo onemogočila zgradnje obrtniškega doma, temveč je zaustavila razvoj obrtniškega pokreta vobče. Kakor često v toku časa, tako je tudi za čas evropske vojne Beograd prešel v tuje roke. Še enkrat je sovražnik prišel na beograjska tla, pa na istih uničil vse in tudi obrtništvo.

Po osvobojenju in ujedinjenju so beograjski obrtniki s polno dobre volje in odševljenjem pričeli z nadaljevanjem akcije, katere so bile že davno pred vojno začete. Kakor je nekdanje stalo beograjsko obrtništvo na pokretu obrtništva Srbije, tako je po vojni stalo na čelu obrtništva prostrane kraljevine Jugoslavije. S pomočjo obrtniških organizacij iz cele države, posebno iz Zagreba in Ljubljane, je ono dokazalo svoje jasne in odredene zahteve. Obrtništvo je pokrenilo vprašanje organizacije cenene obrtniškega kredita, vprašanje posebnih obrtniških zbornic, vprašanje

socijalnega zavarovanja obrtništva in končno vprašanje izdaje novega točasnega obrtnega zakona, edinstvenega za celo državo.

Hvaležni razumevanju in uvidenosti merodajnih, so želje in zahteve obrtništva kronane z uspehi. Tako je bila leta 1927. osnovana Zanatska banka Kraljevine Jugoslavije A. D. z državno podporo in sodelovanjem ter s širokimi ekonomsko socijalnimi nalozami. Vprašanje posebnih obrtniških zbornic in pokojninskega zavarovanja obrtništva je istotako pravilno rešeno z izdajo obrtnega zakona z dne 9. novembra 1931.

Po vojni se posebna skrb posvečuje stanovskemu organiziranju obrtništva naše vzhodne velike domovine. Zato so beograjski obrtniki započeli akcijo obnovitve vrhovne obrtniške organizacije, zanatlijskega saveza. Hvaležni stanovski zavesti našega obrtništva, je akcija započeta v tem pogledu tudi kronana z uspehom. Na Jurjev dan, 6. maja l. 1922. se je vršil v Čupriji kongres obrtništva, na katerem je bil obnovljen zemaljski savez zanatlijskih združenja. Na ta način je prišlo naše obrtništvo do svoje vrhovne stanovske organizacije, katera je mogla nato s polno avtoriteto in pravico zastopati obrtništvo. Želje obrtništva, da se osnujejo krajevne obrtniške stanovske organizacije v notranjosti države so prav tako našle posrečeno ureditev v obrtnem zakonu, ki predvideva osnovanje prisilnih stanovskih organizacij.

Kot eno od najprvih stvari pa pokrene beograjsko obrtništvo takoj po vojni vprašanje zgraditve reprezentativnega obrtniškega doma na oglu tedaj Hilendarske, Poincarejeve in Bitolske ulice. Iz leta v leto je bilo to vprašanje na dnevnem redu ter se je iskala finančna podlaga, katera bi omogočila izgraditev. Uprava fonda doma je skušala preko naših konzulatov v raznih evropskih državah najti kako večje gradbeno podjetje, ki bi hotelo dom pod ugodnimi pogoji izgraditi za fond in prevzeti delo. Vendar pa so vsi naporji, storjeni v tem

pogledu, ostali brezuspešni. Ta okolnost, ki so jo imeli v tem pogledu, je postala za beograjsko obrtništvo jasna, da more edino na principu samopočiji priti do svojega velika doma. Pred stvarno nemožnostjo, da pristopijo takoj k zgradbi velikega doma, so beograjski obrtniki zgradili leta 1925. svoj začasni dom v Skopljanski ulici (Pašičevi) na posestvu, kate-rega je zapustil fondu pokojni Džordže Tomić.

Vprašanje zgradbe velikega obrtniškega doma po principu samopomoči je bilo rešeno na seji fondovih interesentov, odn. prizadetih, to je Obrtniške zbornice, Obrtniškega pokojninskega fonda in beograjskega Združenja obrtnikov, ki se je vršila dne 22. februarja 1931. Na tej seji se je odločilo, da se v svrhu postavitve doma fond doma zadolži pri Zanatski banki, Obrtniškem pokojninskem fondu, Obrtniški zbornici v Beogradu in Beograjskem obrtniškem združenju s tem, da se bo zgradba hipotekarno zadolžila, ko bo gotova pod ugodnimi pogoji ali pa, da se proda fondova imovina v Kolarčevi ulici. Temelji zgradbe so bili blagoslovljeni dne 21. junija 1932. Zgradba sama pa je bila gotova 1. maja 1933.

Na tem mestu se moramo s pijeteto spomniti imen dveh beograjskih obrtnikov, dvojice neumrlih obrtniških velikánov. Zgodovina beograjskega obrtništva bo zapisala z zlatimi črkami njihova imena. To sta naša velika pokojnika Džordže Tomić (1841—1914) in Stojan Pošković (1831—1919) oba mizarja, ki sta s svojimi velikimi volili omogočila, da je beograjsko obrtništvo prišlo do tega svojega veličanstvenega doma. Ostala sta brez svojecev, ta dva zgledna obrtnika ter smatrala za svojo dolžnost, svoje veliko premoženje, pridobljeno v vztrajnim, neumornim in poštenim obrtniškim delom zapustiti fondu obrtniškega doma. Beograjsko obrtništvo bo očevalo več en spomin na ta dva svoja velika dobrotnika, katera ob tej priliki, kakor vsem pokojnim dobrotnikom in ustanovnikom ter podpornim članom kliče: „Slava jim“.

Iz obrtniškega pokreta

S tem, da so taki obrtniki navdušeni bolj za skupne zbornice, si nameravajo najbrž že sedaj sondirati teren v zbornici, v kateri upajo, da bodo kot bodoči industriji boljše zastopani v zvezi z njihovimi interesi, ker drugače si mi, „ta mali“ obrtniki njihovega zadržanja proti ločeni zbornici tolmačiti ne moremo. Kajti tukaj ni sentimentalnosti. „Velika riba rada ta malo poje“. Kolegialnost ali sočutje, to je neznan pojav v borbi za prestiž. Mi mali obrtniki, ki tvorimo številčno večino obrtniškega članstva, hočemo imeti veto, kadar se urejujejo ali izpreminjajo čisto obrtniške zadeve.

Na vse zadnje nam bo dobro služila za vzgled čreda na paši če jo volk napade. Kakor veste, da se čreda strne v krog z rogovi naprej, pripravljena za boj do skrajnosti. A mi obrtniki, ali smo že strnjeni in pripravljeni braniti naše interese. Življenje samo je tako, da bi se moralo že vsakemu obrtniku posvetiti v glavi, da se je treba strniti in samozavestno nastopiti za svoje pravice, ki nam po vseh pisanih zakonih in pravih gredo.

Ivan Vozlič, Celje.

Op. ur. Veseli nas, da imamo med našim obrtništvom tudi take tovariše, ki uvidijo potrebo sodelovati kakorkoli v obrtniškem pokretu in tisku. Želimo pa, da nam vsi pisci, kolikor mogoče obravnavajo v člankih isto snov, ker ne želimo mnogo popravljati, da ostanejo članki čimbolj v prvotni obliki iz čegar se razvidi tudi dopisniška zmožnost obrtnikov.

Za zaščito čevljarjskih obrtnikov pred „Ba'fo“

G. dr. M. Metikoš, nar. poslanec je 21. decembra 1933. stavil pod št. 19.720 interpelacijo na finančnega ministra in ministra trgovine in industrije v vprašanju propadanja čevljarjskih mojstrov s prodajno organizacijo tovarne Ba'fa.

Gospod poslanec navaja uvodoma, da so se znižali dohodki države, o karteliranju industrije in nato preide, da imamo v naši državi okrog 30.000 čevljarjskih obrtnikov, ki nimajo dela in sredstev za življenje, istočasno pa Ba'fa dnevno proizvaža blizu 30.000 obutve, ki jo širom države potom svojih prodajal in velike reklame prodaja v škodo velikega števila čevljarjev, ki so v redu plačali davek in vršili vse državljske obveznosti, katere je treba zaščititi. Nadalje navaja razliko o plačanju davka firme Ba'fa in plačilu davkov čevljarjskih obrtnikov. Prav tako ugotavlja, da je uničena čevljarjska obrt, ker Ba'fa proizvaja veliko število svojih izdelkov v preko 300 prodajalnah, ki skupno ne plačajo od kakih 100.000 Din letno davka. Ko stoji stvari tako, tedaj je treba prevzeti polno odgovornost za onih 30.000 družin čevljarjskih obrtnikov, ki nimajo več pogojev za življenje v naši zemlji in so obsojeni v propast. Potrebno je revidirati vse izdane koncesije raznim tovarnam.

Naši čevljarji so obdavčeni, a nimajo posla, kakšno razpoloženje dela to, ima evidenco ministrstvo notranjih zadev.

Preko podrobnega izkaza o zaslužku čevljarjev in zaslužku tovarne Ba'fa, kakor o ceni čevljev in preko kavcij vodij Ba'finih filijalk oriše še razmerje med kvalificiranimi čevljarjskimi obrtniki in nekvalificiranci. Navaja tudi proteste proti otvoritvi Ba'finih prodajal in raznih krajev, tako iz trgovskih, kakor obrtniških krogov.

Ko je orisal vse gorenje razmere in podatke je podal sledečo interpelacijo: „Radi vsega tega si usojam zaprositi g. Ministra financ in g. Ministra trgovine in industrije, da mi izvolijo v Narodni skupščini ustmeno odgovoriti:

1. Ali je Vam znano, da tovarna Ba'fa s svojim posebno ugodnim položajem s preko 300 prodajal uničuje čevljarjsko obrt v naši državi s preko 30.000 čevljarjskih obrtnikov z družinami in da poleg neznatnega davka ne doprinaša ničesar v naši državi in kaj hočete storiti, da to podjetje kot tovarna dobi svoj odrejen delokrog dela s potrebnim nadzorstvom o organizaciji dela ter, da ima prodajalne obutve opustiti v korist domačih trgovcev z obutvijo, kateri so pozvani za to delo, ker plačajo davek od obratovališč v svoji državi.

2. Kedaj se namerava izdati zakon o kartelih, da se onemogočijo vse škodljive posledice velike industrije s potrebnimi davki v višji davčni stopnji progresivno, da se vsaj državi nadoknadi škoda, ki se z uničevanjem obrtnikov in trgovine opaža.

3. Kaj mislite predvzeti, da se store pogoji za življenje naših domačih čevljarjskih obrtnikov, njihovih pomočnikov in bodočnost njihovega naraščanja v čevljarjski stroki, kot važnega faktorja našega narodnega gospodarstva, ker vsak član našega naroda ima pravico zahtevati, da se najprej njemu zasigura minimum eksistence, a šele potem, ko preostane dela in zaslužka, da se šele tedaj zaposlijo inozemski naseljenci in delavci.

4. Mislite li z Ministrom socialne politike in narodnega zdravja izdelati pravilnik o delavcih pri vseh industrijskih in gospodarskih podjetjih v državi, da s tem naredite pogoje življenju našim nameščencem in delavcem?

Pokroviteljstvo nad plesom DJO, ki se vrši dne 3. februarja t. l. v Kazini, je izvolila prevzeti ga. Urška Rozman, soproga uglednega čevljarjskega mojstra in funkcionarja DJO v Ljubljani. Veseli nas, da je vodstvu DJO uspelo dobiti za pokroviteljico soprogo obrtnika, kar je dokaz, da vlada v krogih Društva jugoslovanskih obrtnikov v Ljubljani prava obrtniška samozavest.

Današnji številki prilagamo vsem naročnikom položnice za nakazilo naročnine, razun v krajih Trbovlje in Vič.

Prosimo, da jih ne založite, temveč, da takoj nakazete naročnino, upoštevajoč dejstvo, da se naš list izdržuje izključno samo iz naročnine. Enako prosimo za plačila v korist tiskovnega fonda.

Bled. Vsem tovarišem naznanjamo, da finančno ministrstvo še ni odredilo roka za vlaganje prijav za pridobitno, davek na poslovni promet in davek na rente. Radi tega odpade dogovorjeno izpolnjevanje davčnih napovedi na Bledu in v Bohinju, ki se bo vršilo pozneje. O tem boste vsi pravočasno obveščeni. Opozarjamo tovariše, da se v svrhu skupnega nastopa te ugodnosti poslužijo.

Tovariši vzemite si za vzgled.

Poznamo in zavedamo se važnosti obrtnih šol. Tudi žrtvujemo radi zanjo. Za vzdrževanje obrtniških šol plačujemo težke tisočake v obliki občinskih, banovinskih in zborničnih doklad. Ampak razpasel se je običaj, da prispevki občine, zbornice in banovine ne zadostujejo za vzdrževanje obrtne šole. Tedaj vodstvo prosi obrtnike, češ, saj je šola za Vas, vzdržujte jo. Na neko tako prošnjo je odgovorilo obrtno društvo sledeče: Obrtna nadaljevalna šola, na... Z ozirom na prošnjo vodstva, da naj votiramo od društva primeren znesek Vaši šoli, sporočamo, da obrtništvu prispeva za vzdrževanje obrtnih nadaljevalnih šol potom avtonomnih doklad, zato nam je nemogoče, da bi prispevali za šolstvo prostovoljno.

Našim vajencem pripadajo iste pravice do izobrazbe, kakor vsakemu drugemu stanu in je zato zakonodajalec odločno poudaril v § 296. obrt. zak., da so te šole dolžne vzdrževati občine. Zastopniki obrtnikov v občinskem odboru naj si te pravice izvojujejo. Z obrtniškim pozdravom!

Zbor čevljarjev v Tržiču. V nedeljo 21. januarja se je vršil občni zbor združenja čevljarjev v Tržiču. V imenu akcijskega odbora proti Ba'fi se je istega udeležil tov. Kristan iz Ljubljane. Ker so dnevni listi poročali neobjektivno o poteku in govornih na tem zboru prinesemo v prihodnji številki objektivno poročilo.

Občni zbor DJO na Igu. V nedeljo dne 21. januarja se je vršil v šoli na Igu I. redni občni zbor podružnice, ki je bil prav dobro posečen. Občni zbor je potekel v najlepšem redu in so bili izvoljeni po večini stari funkcionarji na čelu s tov. Černetom, kot predsednikom. Po volitvah odbora je imel delegat osrednjega odbora tov. Šimenc Hinko lep bodrilen nagovor na navzoče, ki so ga navzoči z zanimanjem vzeli na znanje. Za njim je povzel besedo še tov. Jager tudi odposlanec Osrednjega društva. Po izčrpanih točkah občnega zbora se je vršilo še davčno predavanje iz čegar se je razvidelo, da je obrtništvu zelo dovezetno za predavanja.

Prijetno presenečenje se Vam obeta na plesu DJO 3. II. v Kazini. Črkosliskarski mojster tov. Celarc Roman je že par tednov na delu z dekoracijami, ki bodo nedvomno vzbujale mnogo pozornost posetnikov naše obrtniške prireditve. Dekoracija bo izvršena v obrtniškem slogu ter prav zato ne smete zamuditi prilike, da si je ne bi ogledali, obenem pa preživeli par uric prijetne zabave med obrtniki.

Obrtniška prireditve v Trbovljah.

Društvo jugoslovanskih obrtnikov, podružnica v Trbovljah priredi v nedeljo dne 4. februarja v dvorani G. Forte maškarado pod devizo „Storklja“. Čisti dobiček je namenjen za vajence. Vstopnina Din 5.—. Vse dekoracije bodo izvršili domači slikarski mojstri. Vsi prijatelji društva vabljeni na prijetno zabavo!

Iz Kranja.

Podružnica DJO Kranj je priredila pred kratkim svoj obrtniški ples v vseh prostorih gostilne Jelen. Udeležba prijateljev obrtništvu je pokazala, da je obrtništvu v vseh slojih upoštevano, ter da se s svojo skromnostjo upa pokazati tudi na zunaj. Zabave obrtnikov si danes težko predstavljamo, toda ako upoštevamo obrtniško zavest, tudi ta žrtev ni neizpeljiva, kar je dokaz brez dvoma ta zadnja prireditve. Neprisiljeno razpoloženje, ki je prevladovalo ves večer nam je porok, da bo treba iti po poti, ki je cilj vsega našega po-

kreta. Zato je obrtništvu hvaležno vsem, ki so podprli to življenjsko prizadevanje našega društva, ki mora v vseh slučajih biti pripravljeno izkazati se vredno. Moralni uspeh je bil povsem zadovoljiv.

Poslovno leto se bliža h koncu in skrbeti bo treba, da se na prihodnjem občnem zboru, ki se vrši 18. februarja 1934., izvoli odbor, ki bo uspešno vodil na vseh straneh društveni pokret ter vedno z večjimi dokazi polagal stopnje za dosego obrtniškega uveljavljenja na vseh poljih javnega življenja. Storititi bo treba še marsikaj, da bodo brazde na njivi v katero je podružnica zastavila svoj delavni plug, obrodila lepe sadove, kakor obrtništvu, in njegovi okolici. Po tej poti bo uspeh brez dvoma zagotovljen. Naše geslo naj bo: „Na delo za skupni dobrobit obrtništvu!“

PLES DJO v Razini 3. II. 1934

DJO podružnica D. M. v Polju, priredi v nedeljo dne 11. februarja t. l. pri tovarišu Cirilu Požarju v Zalugu družabno prireditev z raznim sporedom. Dostojne maske dobrodošle. Maska, ki prejme največ dopisnic šaljive pošte, prejme darilo. Dame volijo s kotiljoni, gospodje s pomarančami. Vstopnina Din 5.—. Družine popust. Začetek ob 4. uri. Tovariši in prijatelji obrtništvu v ljubljeno vabljeni.

Podr. DJO v Medvodah je priredila Silvestrov večer v prostorih restavracije tov. Jesih Leopolda in je ista prireditve za podr. sijajno uspela. Podr. kot taka ni mogla računati na velik dobiček, saj nam je vsem znano, da je konjunktura ravno pri obrtnikih lahko trdimo na zelo nizki stopnji, prav iz teh dejstev smo ugotovili, da je bilo naših članov na zabavi malo navzočih, navzočega pa je bilo veliko občinstva, katero se izkaže ob vsaki priložnosti obrtništvu v tukajšnjem okraju naklonjeno. Razpoloženje je bilo veliko, saj je igral na prireditvi naš tov. Langerhole z njegovo harmoniko neumorno do zgodnjega jutra njegove res precizno izvedene komade ob spremljevanju vijoline po tov. Jesihu. Ob 12. uri, ko je nastopilo novo leto je vsem navzočim posetnikom iste zabave želel v imenu podr. DJO v Medvodah prav srečno in veselo novo leto naš neumorni tov. preds. Jenko Franc.

Ljubljansko obrtništvu se udeleži v velikem številu plesa, ki ga priredi DJO v Kazini v soboto, 3. februarja t. l. Obrtništvu se zaveda, da je to pravi obrtniški ples, na katerem ne sme manjkati najširših plasti ljubljanskega obrtništvu, kakor tudi okoliških obrtnikov. Zato smo prepričani, da bo ta ples pokazal kje je pretežni del ljubljanskega obrtništvu. Uverjeni smo, da se ga bo tudi ostalo občinstvo udeležilo v večjem številu ter se uverilo, da je res tako.

Občni zbor podr. DJO v Medvodah se je vršil v nedeljo dne 14. I. t. l. v nabito polnem salonu tov. Jesiha, katerega se je udeležilo mnogo obrtnikov.

Občnemu zboru je prisostvoval tov. Lovro Pičman, tov. Košak, g. narodni poslanec Albin Koman ter obrtni referent na sreskem načelstvu g. Kette. Tov. Jenko Franc je poročal o delovanju podružnice. Iz poročila se je razvidelo, da je uprava v kratkem času zadovoljivo delovala za članstvo odnosno podružnico. Podružnica ima skupno 60 članov, v poslovnem času podr. od 28. IX. m. l. je bilo 6 odborovih sej, 4 članski sestanke, priredila je tudi 1. dec. proslavo ter Silvestrov večer, kar vse je prineslo podr. uspeh in ugled. Tov. blagajnik Rebolj je podal blagajniško poročilo. Podružnica je imela v poslovnem času dohodkov Din 627, izdatkov Din 272, saldo Din 355. Izvoljen je večinoma stari odbor s tov. Jenko Francem na čelu, kateri jamči za uspešno delo v bodočem letu. Z zborovanja je bila poslana pozdravna brzojavka g. banu dr. Marušiču ter resolucija na kr. bansko upravo Drav. ban. v Ljubljano, ter sresko načelstvo isto tam.

Tov. Pičman je v izbranih besedah podal sliko obrtništvu v Drav. banovini. Dotaknil se je tudi še ne rešenega vprašanja ločenih zbornic in žel je za svoja izvajanja viharno odobravanje. G. narodni poslanec Koman ter gospod obrtni referent Kette sta poročala zboru o novem obrtnem zakonu ter sta tudi žela za njihova izvajanja odobravanje. Tov. Košak je navzočim tov. na šolski tabli pokazal, kako je treba izpolniti davčno prijavo, tako detajlno, da mu je bil sleherni tov. zelo hvaležen. Ob isti priliki so bila stavljena na g. narodnega poslanca razna vprašanja od strani članstva kakor tudi od tov. Pičmana in na katera je g. poslanec rade volje dajal odgovore. Tov. preds. Jenko je ob 8. uri zaključil zborovanje z apelom na članstvo k zloznemu delu za vzvišene interese obrtniškega stanu.

Z obrtniškim pozdravom

Jernej Hribar, tajnik DJO, podr. Medvode.

V soboto 3. II. gremo obrtniki na ples DJO!

Odnosi obrtništva do politike

Morda je eno najdelikatnejših vprašanj govoriti ali pisati o odnosih obrtništva do politike. Mi vemo, da so osnovana vsa naša društva, družbe itd. zgolj na strokovni ali gospodarski podlagi, kjer ne sme prihajati do izraza event. politična raznobarnost. Ali so bili včasih in so tudi danes še bolj časi, ko je takorekoč celokupno naše gospodarstvo ter s tem v zvezi tudi naše strokovno odnosno organizatorično izživljanje tesno zvezano s političnimi vprašanji.

Mnogokrat pravzaprav ne razumemo pravi- no izraz „politika“ kadar razpravljamo o tej „delikatni zadevi“, ki nas večina spravlja vselej v ognjevit, vroče ali razburjene debate. Mi razumevamo običajno pod politiko ona vprašanja, ki zadevajo n. pr. vprašanja: ali bodo zmagali pri teh ali onih volitvah eni ali drugi, ali bi bil za župana boljši ta ali oni, ali bi bilo morda boljše, če bi bil v Beogradu minister ali poslanec ta ali oni in pa najbolj priljubljen karakterist-kum politike, katero kot tako razumemo, kadar drug drugemu lahko zmečemo v obraz kopicu nekulturnih izrazov ali očitkov glede teh ali onih „svinjarij“. (Pripominjamo, da ta izraz redno spremlja vse take razburljive „politične debate“, zato ga čitatelji gotovo ne bodo šteli v zlo uredništvo.) Skratka torej, mi običajno razumevamo pod politiko vsa ona vprašanja, ki se tičejo posameznih osebnosti, njihovih osebnih vrlin ali napak, njihovih značajev itd.

Toda dragi prijatelji obrtniki! To ni politika. Če hočemo politiko razumevati tako, potem je popolnoma naravno, da je o tem vprašanju zelo delikatno pisati v zvezi z obrtniškimi vprašanji. Politika ni osebnost, ne, politika predstavlja niz naših najvažnejših načelnih vprašanj, ki takorekoč prepletajo in vežjo narodno gospodarsko, socialno, kulturno in moralno izživljanje v eno celoto, ki naj doseže za ves ta sklop življenjskih vprašanj predpogoje, pota in sredstva na znotraj in na zunaj države, da se čim bolj uveljavijo na korist naroda in države, da je njegovo pravno, kulturno in duhovno bogastvo čim plodonosneje naloženo v korist celote, ne posameznika. Stvari pa, ki jih običajno razumevamo pod pojmom politika, so več ali manj le posrednega značaja ali pa izvirajo baš iz napačnega gledanja na pojem politike odnosno iz identifikacije političnega pojma s posamezno osebnostjo.

Tako, dragi prijatelji obrtniki, če gledamo na politiko, na drugi pogled to pač ni več nobeno strašilo, marveč je to stvar, ki je tesno zvezana z našimi notranjimi in zunanjimi ambicijami, z našim stremljenjem navzgor in naprej in predstavlja takorekoč celo naše življenje in izživljanje le kopicu političnih vprašanj, ki sicer bde v naši podzavesti, v veliki zajednici narodne celote pa pridejo do izraza kot elementaren izraz narodovega gibanja, stremljenja in napredka. Pa ne le iz tega razloga predstavlja politika važen moment za naš obrtnike, tudi kot svobodnim državljanom ni le naša pravica, marveč tudi dolžnost, da prihaja za naše stanovske in življenjske interese na političnih mestih do izraza naša volja ter naše hotenje, da moremo tudi mi obrtniki iz samega sebe, iz svoje srede, delegirati svoje zastopnike v različne politične ali gospodarske korporacije, kjer se kroji več ali manj usoda celote, ki objema tudi naš obrtniški stan. Mi smo baš iz zadnjih občinskih volitev razvideli, kako važno je, če so tudi naši obrtniški tovariši zastopani v osnovnih celicah na-

rodnega gospodarstva — v občinah, v okviru katerih zavzemajo baš obrtnikova življenjska vprašanja tako važno postavko, ki jo moramo v našem interesu krojiti sami v plemenitem tekmovanju z drugim stanovci, da drug ob drugim rastemo in napredujemo ter da vstvarjamo vse predpogoje narodne solidarnosti.

To je torej namen politike, one politike, ki jo moramo baš obrtniki pojmovati s pravičnega in resničnega stališča in v kateri se ne smemo pustiti motiti od različnih zunanjih ter posrednih znakov, ki hočejo nadeti političnim vprašanjem pečat nekega manjvrednega, osebno ambicioznega stremljenja poedinca na korist celote. Žal, res, da se je v našem političnem življenju to tudi mnogokrat dejansko zgodilo in da so bili časi, ko so posamezniki vzeli politiko v zakup in v eksploatacijo, toda baš radi tega smo vsi poklicani, da izluščimo našo politiko iz plašča osebnega koristiljublja ter ji vrnemo oni politični, čisti ter vso narodovo celoto objemajoč značaj, ki ne dopušča, da bi poedinec monopoliziral vprašanja, na katera ima ves narod pravico in ki naj tvorijo temelj za sprovedbo narodne solidarnosti, ki naj postane znak naše bodočnosti.

Vlaganje prijav za pridobnino za l. 1934. Na številna vprašanja pojasnjuje Zbornica za trgovino obrt in industrijo v Ljubljani, da po informacijah iz Beograda rok za vlaganje prijav za l. 1934. še ni določen. Poziv za vlaganje teh prijav bodo davčne uprave upravičene izdati šele, ko dobe od oddelka za davke potrebna navodila. Isto velja tudi za prijave o davku na poslovni promet, katere je vlagati hkratu s prijavi za pridobnino.

† Elizabeta Lovšin

V četrtek, dne 25. t. m. je preminula v Ljubljani splošno znana in priljubljena gostilničarka ga. Elizabeta Lovšin. Pokojnica je imela znano gostilno pri Lovšinu v Gradišču. Pokojna je bila vseskozi naša naročnica in tudi ena prvih članic DJO v Ljubljani, ki je naš pokret vseskozi spremljala z največjimi simpatijami. Pokojnici ohranimo časten spomin, preostalim naše sožalje.

Časopisi in literatura

Obrtniški Glasnik. Glasilo zavoda za pospeševanje obrti Zbornice za TOI v Ljubljani. Izšla je štev. 12. s vsebino: Iz seje Zavoda za pospeševanje obrti Zbornice TOI; Obrtno šolstvo. Priprava za mojstrski izpit, Mojstrski izpit iz čevljarke stroke. Kateri kandidati so prestali mojstrski izpit?

„Zanatlija“ z dne 28. januarja 1934. štev. 4. (Beograd) prinaša važne članke za obrtništvo. To so: „Trošarina i zanatstvo“, „Monopol prozorskega stakla“, „Poseta jugoslovenskih zanatlija Lajpeiškemu Sajmu“, „Plačanje poreza, taksa i trošarine preko Poštanske štedionice“ in drugo.

„Obrtniški Vjesnik“ z dne 20. I. t. I. štev. 4. (Zagreb) prinaša članke tičeče se obrtništva in obrtniškega pokreta: „Japonski dumping i naša domača proizvodnja“, „Još o šegrtskom pitanju“, „Obučari protiv Bate“, „Izračunavanje poslovnog uspeha“ (nadaljevanje) ter še razne manjše članke in savezne vesti.

„Obrtniški Vjesnik“ z dne 27. januarja t. I. štev. 5. prinaša važne članke, tako na pr.: „Stva-

ranje tržišta i potrošača za obrtničke proizvode“, „Pregled o izmjenama i dopunama Zakona o neposrednim porezima“, „Izračunavanje poslovnog uspeha (konec)“ ter vesti saveza, komor in obvestila.

Prispevajte v Tiskovni sklad!

Naročite pri upravi „Obrtnika“ tozadevne bloke za pobiranje prostovoljnih prispevkov po Din 1.—
Prispevke homo objavljali v tistu.

Javna zahvala!

Osrednji odbor DJO se tem potom najiskreneje zahvaljuje vsem darovalcem, ki so prispevali v fond DJO za obrtnike-poplavljenice. Skupno se je nabralo **Din 3.456.—**, kateri znesek je osrednji odbor po doposlanih uradnih podatkih o škodi sorazmerno razdelil med potrebne obrtnike sledeče:

Podružnici v Laškem za 7 obrtnikov **2.100.— Din;**

Podružnici v Radečah pri Zidanem mostu za 5 obrtnikov **1.050.— Din;**

Pripravljalnemu odboru DJO v Krškem za 1 obrtnika **250.— Din.**

Preostali znesek se je porabil za poštino in nakazilo denarja.

Zahvala naj v prvi vrsti velja brat-skemu Zemaljskemu savezu zanatlijskih udruženja i esnafa v Beogradu (2.191 Din), dalje Zanatski Komori Škoplje, ostalim gospodarskim zbornicam, podružnicam DJO in posameznikom.

Razno

Na področju obrtne zbornice v Osjeku je 11.701 obrtnikov, 4278 pomočnikov in 3167 vajencev. Dohodki zbornice so proračunjeni s 772.349, izdatki pa s 471.608 Din. Zbornična doklada je znižana od 10 na 8%. (Doklada v Ljubljani 10% pri zbornici za TOI.)

Nova vlada. V soboto 27. t. m. je bila sestavljena nova vlada pod predsedstvom g. Nikole Uzunovića. Izmenjan je tudi minister za trgovino in industrijo v osebi g. dr. Juraja Dimitrovića, ki je že imel ta resor. V ostalem je ostala ista z malimi izpremembami.

Dobave in licitacije

Oddaja popravila. Prometno-komercijelni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. februarja t. l. ponudbe glede oddaje popravila 23 komadov divanov in raznega posteljnega perila.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 8. februarja t. l. ponudbe glede dobave 350 m³ jamskega lesa.

Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 15. februarja t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov naočnikov za avijatike in 50 komadov rezervnih tripleks stekel za iste.

Oddaja adaptacijskih del pekarnice, naprave krušne peči in instalacije električne razsvetljave v Varaždinu se bo vršila potom licitacije dne 10. februarja t. l. pri inženjerskem oddelku Komande savske divizijske oblasti v Zagrebu.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 19. februarja t. l. ponudbe glede dobave 6000 komadov opeke.

Oddaja adaptacijskih del objekta v vojašnici „Vojvode Putnika“ v Zagrebu se bo vršila potom ofertne licitacije dne 19. februarja t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu.

Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 15. februarja t. l. ponudbe glede dobave 550 komadov žarnic, 500 kg olja za mazanje jamskih vozičkov in 200 m³ lesa; do 25. februarja t. l. pa glede dobave 50 zavitkov žebeljev za krovno lepenko in 500 kg žičnikov.

Oddaja vzdave parnih kotlov. Dne 19. februarja t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu ofertna licitacija glede vzdave 4 parnih kotlov za Direkcijo državnega rudnika v Zenici.

Tiskali J. Blasnika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Obrtniki!!

Vlagajte svoje prihranke v

ZANATSKO BANKO,

ker s tem pomagate onim obrtnikom, ki jim je potrebno posojilo in koristite gospodarstvu Vašega stanu.

V vseh denarno-poslovnih zadevah se s zupanjem obračajte na podružnice Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.